

**LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA**

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranger, 5

AL MEETING DEL NOU RETIRO

—Ciutadáns, aquest gat no es un gat; es un símbol: el simbol de la sinceritat electoral dels cacichs barceloníns.

El present número ha sigut revisat per la censura militar, en virtut de les disposicions vigents desde la proclamació del estat de guerra.

JOCHS FLORALS

ab ninots de APELES MESTRES

E tornaren á eixir de les caixes els draps, tapiços, scuts e penjeroiles del temps de Clemencia Isaura que mestre Vilanova guarda ab canfre e altres substancies aromàtiques contra les arnes. E ab flors e vert, palmes e branques de pollancre torná a quedar ajançada la gran sala de la Lotja quera marayeyla. Sols quels que fan diaris quen conjunt sen diu la *prempsa* estaven molt *prempsats* en unes tauletes fort petites e squifides. E en compensació tal volta sels feu sucar en tinta de color blau, com la sanc de la noble senyora que havia d' ésser proclamada regina de la festa.

Durant la larga spera se promou gran avalot per volerse ficar á la sala un bastoner de 'n Larroca, é la gent el trau.

E qualcurs deien que no serien Jochs Florals, mas si Jochs Federaus els d' enguany, e en fé de lur retret senyalaven com cap bisbe, ne canonje, ne beneficiat, ne prevere, ne capelá, ne frare, ne sagristá, ne scolá assistís á la festa, com sia que tenen per en Pi e Margail que la presidí forta e mal dissimulada antipatía, car el reputen hom d' idces sbojarrades, que te fet pacte ab el diable e que put á sofre.

Mas altres creuhen que no de sofre mas de virtut e austerioritat te flayre, afrontant ab sa presencia venerable de apóstol de l' humanitat als que de la religió ne fan un negoci terrenal e de la directió de les conciències un art de dominació. E ques per aço sols que nol poden veure, car podent en Pi e Margail cobrar sou del Estat com ministre que ha sigut e president de Repùblica nol cobra e en loch de menjar bons capons engrexats pel poble s' estim mes menjar fesols e guixes e llentíes e faves e pésols guanyats ab son trevayl. E com els bisbes e canonjes no

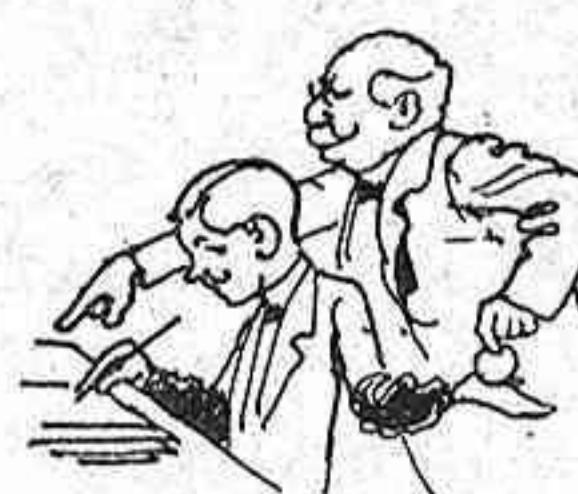

ho fan així, sen vergonyeixen e diuhen que put á sofre per dissimular lur copditia e golafreria.

Forts picaments de mans saludaren l' entrada á la Sala de la comitiva, en la que hi havia sols el batle e dos regidors e dos membres de la Generalitat de Catalunya, no haventhi comparegut ne l' virrey Delgado (que en català vol dir Prim) ne l' governador Larroca que per guanyar les insaculations fá coses molt groixudes.

E oberta la festa, en Vallés e Ribot legí ab veu ferma e sorollosa e accent de segarrete el molt bell parlament de 'n Pi e Margail.

Remembra els bons temps de sa joventut lunyana, e smenta els fruyts den Rubió é Ors quera lavors l' unic qui scrivia en català, e recorda quell fone qui prossegui l' obra den Piferrer, e fa notar les relations entre la literatura e la política e diu com fora mellor que nosaltres sols ens governasssem en tot lo que a la nostra vida atany e sens fer separació ans units ab els demés pobles de l' Espanya.

Car tenim leys e costums diverses e lenga distinta, que així com la casteyiana es dolça e difusa, es la catalana ferrenya e precisa (A mi m' sembla que te raó, car mentres la casteyiana te gust de llepolse de confiter e empalaga, la catalana te gust de langonica, conforta, e convida á alçar el porró).

E diu que abdues deriven

del latí; mas la catalana es pus fidel á sa mare que la casteyiana, com ho demostra l' fet de que de *caput* nosaltres ne fem *cap* é 'ls casteilans *cabeza*, de *manus* nosaltres *ma* é *mano* 'ls casteilans.

(Emperò—e aixó ho dihem per nostre propi compte e com una demostració de la gran riquea de la lengua catalana—nosaltres també n' tenim de *cabessas* é de *manos*, tal com així ho demostra el ninot del Apeles.)

E mentres en el discurs s' ensalça lo que poria ésser Catalunya governantse a eyla propia en tot quant á sa vida's referís, s' ou la veu scardalencia de un segador, eritant:—¿Que

fán els conillets de guix del Ajuntament? —E al dir assó se referia al batle e als dos conceylers que seyan á son costat muts e impasibles.

E termena l' parlament den Pi posant en son loch degut els mots del lema dels Jochs Florals.

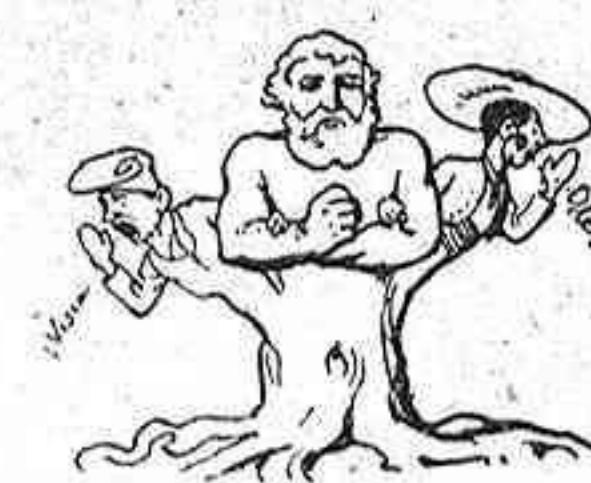
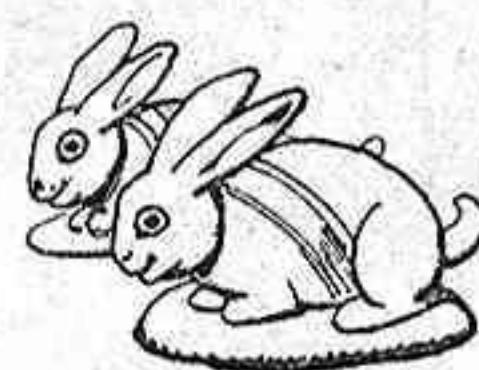
Patria: n' hi ha una per tots els homes, la terra: un' altra feta per segles de les mateixes glories e fatigues, la natió: un' altra en fi formada per la mateixa lengua e les mateixes usances e costums, la regió. Siam donchs catalans, espanyols, humans.

Fides, ó com si diguéssem fidelitat. Siam fidels y lleials á lo que 'ns diu la rahó y 'ns mana la conciencia. No mentim á Deu ni als homes: tingam sempre la brahó de les nostres conviccions e si per cas cal, marquemles ab la nostra sanch e ab la dels nostres fills.

Amor. Lo devem á tot ser humà, qualsevol que sien llur regió, llur nacionalitat, llurs creencies, llur color, llur raça. No 'n tenen malaventuradament les nacions poderoses avuy mes que may amigues de valdres de la força. No 'ns cansem de proclamarlo e practicarlo.

—Molt ben xafat! E aixís sia.

Aclamations, viscás, aplaudiments. En Pi é Margail es obligat á alçarse a regratiar al públic faent cortesies. E ab sa barba blanca com el llí e sa cara venerable de

77 anys sembla l' apóstol de una Catalunya sense rancions, ne antigualles, de una Catalunya que res tingue d' arnada ni de romàtica, de una Catalunya sanitosa, ardida e ben amiga de anar sempre endavant.

A continuació el secretari Vilaregut legeix la llista de les flors que s' han repartit e fa sment de les carabasses que s' han donat. E remembra 'ls morts del any, no donant á n' en Balaguer tot l' honor que s' mereix e curuylant, la mesura de 'n Morgades, per quant en Balaguer no s'igué segador, e en Morgades fons segador e bisbe.

E en Rocamora, ab veu insuficient e dictió desmayada legeix una de les mes curtes e insignificants compositions del famós Trovador de Montserrat, com si s' hagués volgut scatimar la gloria del gran poeta que fons primer Mestre dels Jochs Florals. Les ingratituds e injustitius fan llástima, no pels que delles son objecte, sino pels que les cometen.

S' obren per fí els plechs, essent proclamat guanyador de la flor natural N' Anicet Pagés de Puig. Qualques segadors arrufen el nas quan saben que viu á Madrid. En Francesch Matheu, per delegació seva, fá present de la flor á Na Pilar de Sarriera, marquesa de Puerto Nuevo. Altra arrufada de nas de quelques segadors, per tant que Puerto Nuevo son mots casteilans. Mas la regina es escayente e joliva, rossa com un àngel e beyla com un serafí.

Micer Blanc, metje cirurgiá, legeix la composició, qu' es un curt romançet en i, de dues donçelles germanetes á les quals el comte Garí vol namorar, e afrontat per eyles se 'n va á la guerra, e mor, e les dues al quedarse per ties el ploren e van á pregar per eyl «al convent de Sanct Martí».

No diu si aquest Sanct Martí seria 'l de Provençals, ne falta que

fá, car la historia de les dues germanes no fá fret ne calor á nengú.

Primer accésit: *Les neus de montanye* de 'n Bori e Fontestá, mestre de minyons. (E vá una.)

Segon accésit: *El rossinyol de Montserrat* de 'n Bori e Fontestá, mestre de minyons. (E van dues.)

Tercer accésit: *Urbemania* de Madó Dolors Monserdá de Maciá. Per cortesia á la dama es legida la poesía, que pinta la corcor de una pagesa al veure que sos fills se 'n venen á viure á Barcelona. ¡E perque Madó Dolors si tant aburreix la vida de ciutat no sen va á viure á una pagesia?

Englantina d' or: Patria, poesía de 'n Claudi Omar e Barrera, secretari de Canet de Mar, el qual desfá tot lo que ha dit en Pi e Margail. Per l' Omar de patria sols n' hi ha una: la que s' abarca ab la vista: les altres son falsificades, postices, patries de munitió.

Els segadors aplaudeixen e demanen que la poesia del Omar torne á legirse. Non tenen prou ab que 'ls donen pel morral una volta, volen que hi tornen. ¡Que Deu els fassa bons!

Primer accésit: *Gent nova* de 'n Bori e Fontestá (e van tres). Se disposa sa lectura: e fa saber l' auctor que les duricies de les mans es lo mes masclé de la pell, ab lo qual no tothom hi estarà conforme e diu ademés:

«Som els hereus de una nis-

[saga]

de una nissaga de gegants som cataláns, ben cataláns.

¡Molt aproposit per anar al davant de la processó del Corpus!

Segon accésit: *Els barcos que passan*, de 'n Frederich Rahola, advocat e secretari de la Junta de fàbregues.

Tercer accésit: *Impresions* de Anton Busquets e Punset, ex-studiant de capeylá.

Viola d' or e argent: L' ànima enamorada, de 'n Pere Palau Gonçaleç de Quixano.

Composició soptil en que sembla que 'l poeta juega á fet ab la seuha propia ànima, e tan prompte l' atrape com se li esmuny, e vá perseguintla dihentli tendreses aytals com:

«Oh amor dels dolços amors
que l' ànima m' enamora.»

E volrás que l' ànima se li transformés, fentseli tantost farigola del bosch, com onada de la mar, com gavina del ayre, talment com si sigués en Fréjoli, qu' en un tancar e obrir d'uyls muda de cara e de vestit.

Primer accésit: *Angels* lema: *Retaule*—Auctor: Adrià Gual. No 's legí, mas en senyal de que l' endavinem assí vá un ninot.

Segon accésit: *La promesa de Jesús*, de 'n Manel Rocamora. Tampoch fons legida e á fe 'ns dol, puig no sabíam que Jesús hagués festejat e pogués tenir promesa.

Tercer accésit: *El prech de l' órfana*, de Madó Dolors Monserdá de Maciá: per ser obra de senyora fons legida, e 'm semblá per lo que n' oirem l' obra de una bona senyora.

Premis extraordinaris:

De prosa—No 's doná 'l premi; mas si dos accésits, un al travayl de 'n Enric Fuentes intitolat *Bullanga*, é l' altre á n' en Pere de Maldá, auctor de *Llantia que s' apaga*. No fons legida, en consideratió á que apagantse la llantia podria fer farum de cremallot.

Premi del Ajuntament de Reus: *Les fonts del Llobregat*, de 'n Bori e Fontestá, mestre de minyons (é van quatre).

Pinta 'l poeta l' aigua del Llobregat mohent fàbregues á son curs, espandint riquesa de la montanya al mar, e 'l compara ab els rius ganduls de Castella, que s' arrosseguen mandrosos sense moure ni una roda. E diu ab molta injustiti:

«De aquella terra no 'n vulguis
ni rastre de llevó.»

Car si no 'n venien notes de compe de nostres teles e draps, prou el Llobregat trebaylaría en vá.

Premi de l' agrupació protectora de l' ensenyansa catalana: *El Vectigal*, de 'n Bori e Fontestá, mestre de minyons (é van cinch).

A continuació, entre 'l xim-xim de la copla de 'n Sadurní, fons cremada la paperina de les neules. E per fí de festa l' architecte Bassegoda legí 'l parlament de gràcies escrit en stil casolà molt escayent per en Vilanova, que com tants é tants que á Catalunya manegen la ploma, sab plà bé de scriure, mas no sab legir.

E s' ha acabat el broquil... ofitial.

Particularment, al desfilar el Consistori, ressona un gran bum-bum: e mentres uns esclaten en un pet de *Segadors*, etjeguen els altres un pet de *Marsellesa* que fá fredat.

Car mentres els *Segadors* semblen talment unes absoltes, la *Marsellesa* sona ferma com un toc de somatent... E de viscàs á Catalunya e á la República, no 'n vulguen mes.

E entretant els bastoners de 'n Larroca, specie de juheus de misteri, malcarats e desanimats preparen els garrots é diuhens per lur *coleto*:

—Llegó la nuestra

Com de fet: quan la munició entusiasta e joyosa seguís darrera la carroça del venerable apóstol Pi e Margail, vitoryantlo é faent mans-manetes en son honor, els dels garrots els caigueren al damunt, e á poch sels hi unien de soptada uns alarbs montats en cavayls spiritats e que no

porten pas lanza ne capeil com el bon cavaler Sanct Jordi, mas sabre en la ma e al cap un barret semblant al que pintan al Pare Etern sus els retaules. E son gent de un genit arrogant que no miren treves. E uns e altres de concert, encalsaren é masegaren á tothom uyls clucs, sens mirar á qui tocaven, car en lur lenguatje casteylá tenen una mala expressió que diu: «*A quien Dios se la dé San Pedro se la bendiga*» expressió fins sacrilega, com sembla qu'eyls se posan en loch de Deu,.. é en lur feyna de badar caps e trencar braços encare atenen á l' obra del diví Creador, qui'ns doná 'ls braços vélits á l' cap sacer e no en forma de guardiola ques com ells el deixen quan n' han passat el sabre.

E ja qu' en aquesta vida fan lo que volen e nengú 'ls repren ne 'ls planta cara, esperém que donarán lur compte estret en l' etern juhfí, car si eyls tenen sabre, Déu té un bastó.

P. DEL O.

L' EUNUCH

A la jova odalisca, el nou eunuch
be's veu que l' enamora...

se 'l mira fixament y s' estremeix
y gira els ulls en blanch com una boja.

Es l' home qu' ella havia somniat
en sas ardentes horas,
y al véurel aprop seu, indiferent,
sent un desitj febrós que la esperona.

Aquells cabells més negres que la nit,
aquella pell llustrosa,
aqueells llabis lascius y tan vermells,
aqueells ulls desmayats, tot l' enamora!

Y forjantse ilusíons, veu á l' eunuch
ardent, vibrant de forsa;
com aquell que mirant rostolls pudrits
pensa en un camp rublert d' espigas rossas.

Des que veié á l' eunuch, á 'n el sultá
l' odalisca (cóm l' odia!)
Quan la crida á son lit ple de perfums,
voldria de verí omplirse la boca.

El sultá l' ha aburrida, En el palau
n' hi ha d' altres ben hermosas!
y ella de mica en mica 's va morint
com una fló al esclat d' estiu coll torta.

A voltas l' odalisca sent l' impuls
d' un desitj que l' arbora;
y llenant foch pels ulls mira á l' eunuch
y nerviosament els brassos obra.

—Vina! —li diu á 'n ell.—Del meu amor
per'tú y jo encare 'n sobra—
y l' eunuch s' hi acosta tristement
com l' auzell aixalat que viu per forsa.

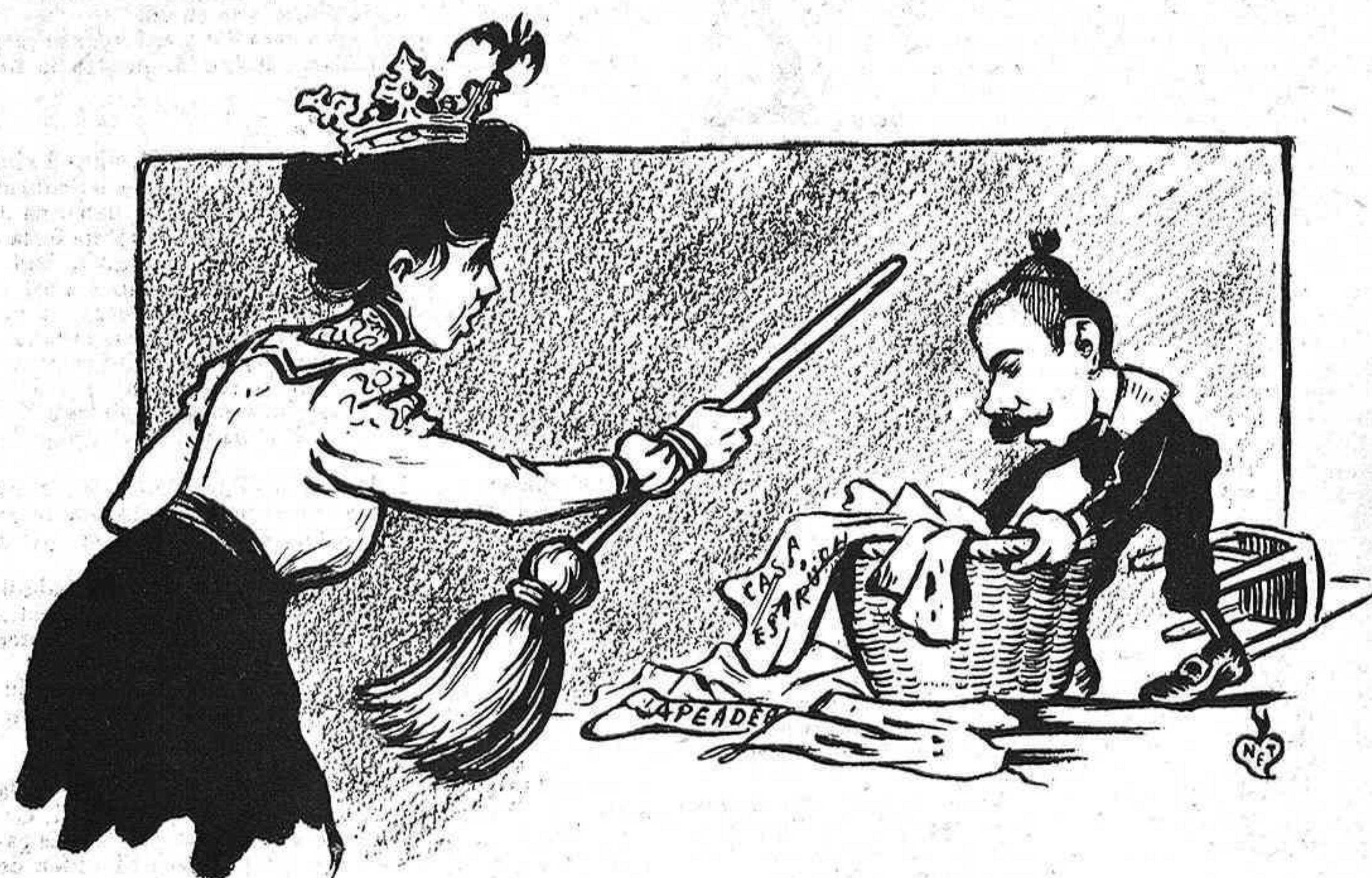
L' odalisca llavors li fá un petó
y l' abrassa xisclant com una boja,
y l' eunuch posa 'l cap sobre 'ls seus pits
y tanca 'ls ulls y plora.

R. SURIÑACH SENTIES

ACUDITS

Entre dos amichs:
—¿Qué tal, Ramonet?

EN TRABAL DONETA

—No 'm remeni tant la roba bruta, qu' encare me l' acaba d' embrutar!

—Ola, noy: bé, y tú?
 —Ja ho pots veure: passant y adorant.
 —¿Sabs qui's vá casar ahir vespre?
 —Que se jo:
 —En Tofolet.
 —Sempre m' ho havia cregut que aquest xicot acabaria malament.

Passan unes anomalías al mon, que talment sembla mentida.

Ahir varen ferme saber que un amich meu fá tan sols un més que havia posat un magatzém de *suro* y se'n havia *anat á pico*, mentres que un altre amich que ja fá deu anys que te un magatzém de *plom*, encare's vá *sostenint*.

Un metje visita á un mestre de idiomas, malalt de resultas de un disgust, al veure que ab tot y haver comensat el curs no's presentava cap deixeble á casa seva.

El Doctor:—Fassi'l favor d' ensenyarme la llengua.
El malalt (saltant del llit), lleuger com una llíssera:

—¿La francesa? ¿La inglesa? ¿L' italiana?

Adonantse de que 'l doctor se queda tot assombrat mirantse'l:

—Dispensi, Sr. Doctor: me creya que havia arreplegat un alumno.

Una dona de fora á un municipal que per casuallat se troba á n' el seu punt:

—Me faría'l favor de dirme si vaig prou bé per anar á la Ronda de Sant Pere?

—Achó vá á gustos—respón el Quiménas—*si fuera yo*, hi aniría en tran-vía.

Una viuda deya en una reunió pera donarse importancia:

—El méu marit, que Déu el tinga al Cel, era un home que havia fet molt rotllo á Barcelona.

—¿Qu' era autoritat?—li preguntá un concurrent.

—No, senyor—feya jochs de mans pels carrers.

Un pagés, per cert bastant aixerit, está sentat á la taula de la fonda llegint el diari:

—Mare de Déu—exclama tot d' una.—Es un escàndol lo que passa á Barcelona: tot s' arriba á falsificar. No'n tenen prou de fer dentaduras postissas qu' ara fins s' atreveixen á vendre *estómach artificial*; de modo que hasta tinch por que la racció de sanch y fetje que acabo de demanar al mosso, siga de un porch de per riure.

P. A. MORENO

SURTINT DELS JOCHS FLORALS

EL GARÍ (1)

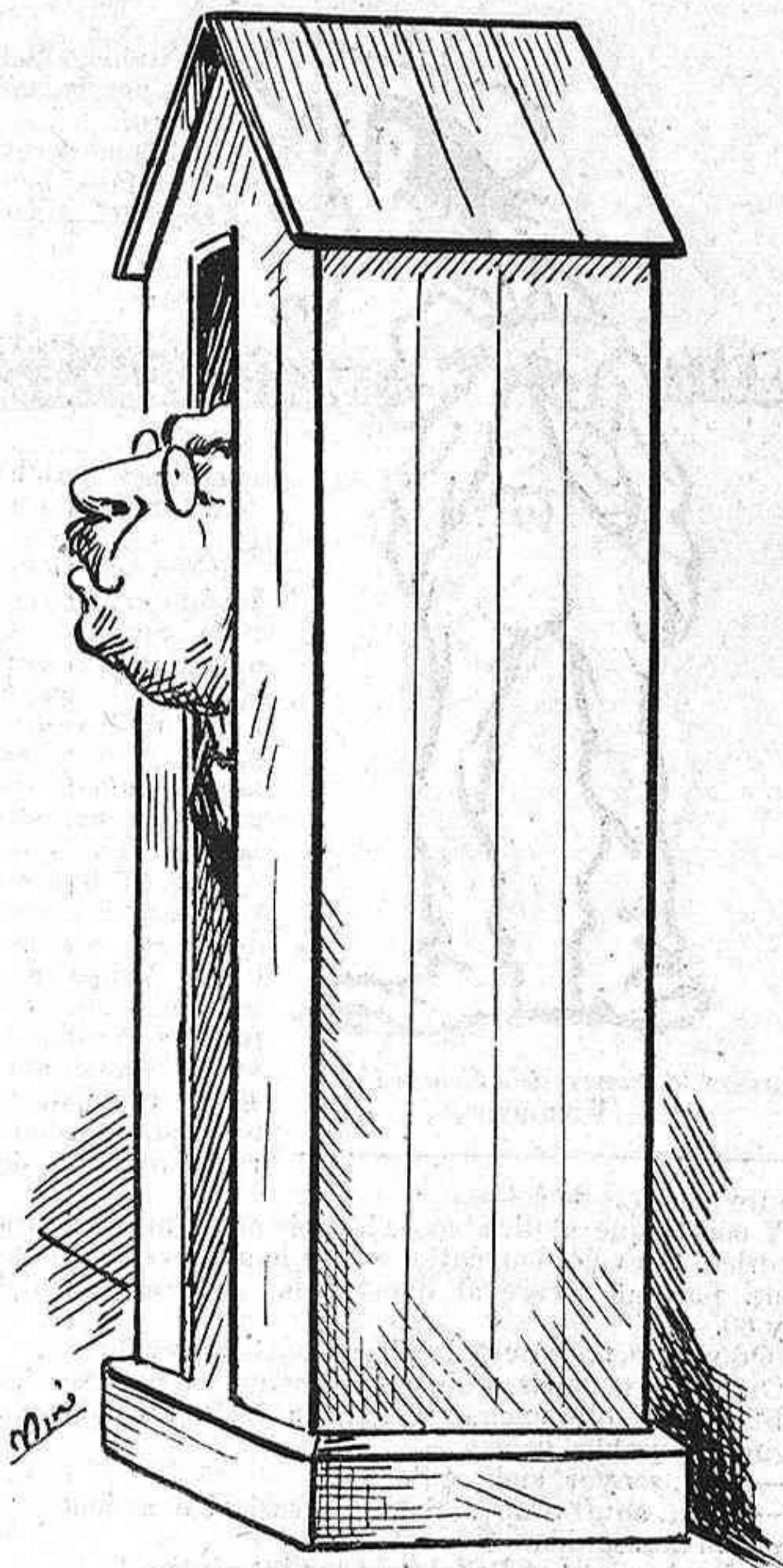
Lema: *Historia d' un gos que jo sé.*

Dugas gossetas germanas
hi havia al carrer del Pí;
era la una tota negra,
l' altra blanca y del pel fí.

Al mateix carrer hi havia
un gos que's deya *Gari*
per qui sentia la negra
un amor que no's pot df.

Cada cop qu' ell la trobava
li acostava 'l nas... allí
y un previndre ple de ditxa

UN ENCASILLAT

—Que diguin lo que vulguin; els directors del tinglado m' han ficat aquí dintre; donchs d' aquí dintre no'm moch.

li demostrava 'l *Gari*,
diguéntli:—Si vens á casa
may mes haurás de patí,—
y orgullós l' accompanyava
en un recó del jardí.

Després de moltes posturas
li faltá temps per fugí,
y ella sola va quedarse
fins que á marxá's decidí.

Tan bon punt la gossa blanca
n' hagué esment, li parlá així:
—No t' apuris, ma germana,
lo mateix va fer ab mí.

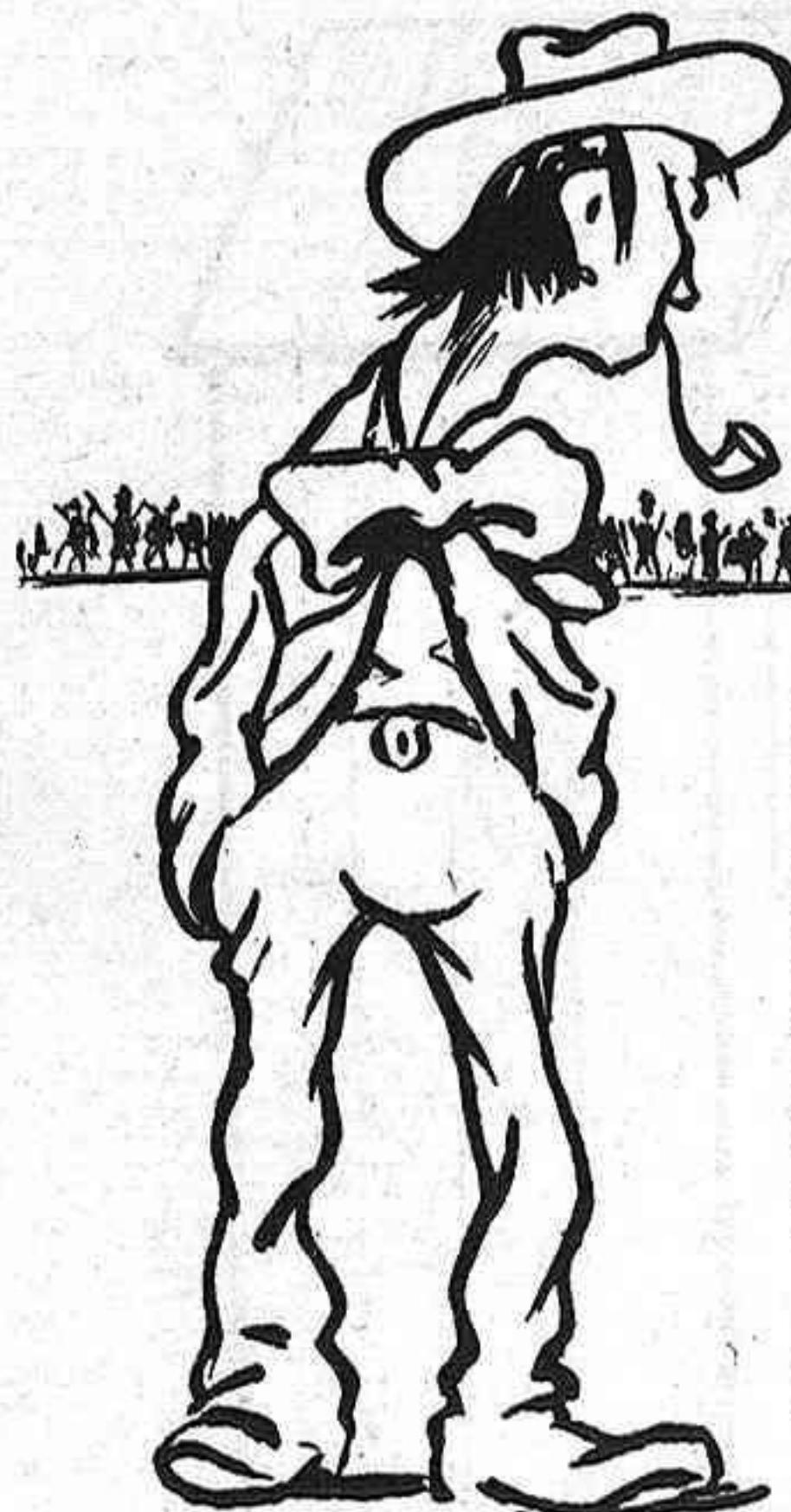
Han passat días y días
y á n' allá 'l carrer del Pí
no's veu ni 'l mes petit rastre
ni se sab res del *Gari*;
y á dintre 'l convent dels gossos
qu' es á prop de Sant Martí
dos gossas germanas crían
uns cadellets que hi ha allí.

J. STARAMSA

(1) Ab motiu de la poesia *Lo comte Gari*, que guanyá la flor natural.

ELS CRIDAYRES DE SEMPRE

¡AIXÓ!

Durant la guerra dels Estats Units:
—Viva naps!

No hi ha mal que per bé no vingui.

—Els moderns tranvías s' han amagat?... Els

carruatges antichs han tornat à sortir.

—Cóm ens ha rejuvenit l' inesperada aparició d' aquells pintorescos vehicles que à l' any 60 feyan el gasto y omplíen tan guapament las modestas necessitats de Barcelona!

Ha sigut una resurrecció; la tornada d' uns amichs, llarg temps ausents, que de prompte 'ns venen à veure sense avisarnos previamente ni pendres sisquera la molestia de

treure's la pols de sobre.

Y consti que al dir aixó de la pols no usém cap figura retòrica. Els vells carruatges se 'ns han presentat al davant, portant encare al damunt la mateixa pols del any 60.

—Quin espectacle avuy la plassa de Catalunya!

Omnibus, tartanas, sibinas, jardineras, carri-cotxes in-calificables s' ofereixen al viatger qu' ha de trasladarse à algun dels pohles vehins.

—Puji, senyor, aném à Sarriá!

—Aquí, aquí! Cap à Sant Gervasi! Un assiento, y marxém desseguida.

—Apa, sañores, à Badalona per vint céntims!

Allí no hi busquin vostés comoditat, ni llimpiesa, ni rès: caixas, gabias mes 6 menos grans, montadas sobre rodas y tiradas per animals tan pansits com els cotxes, y: —Hala, à Sans! Dos més, y arrenco.

Una bona dona, sens dupte sense donàrsen compte, va condensarla en quatre paraules la impresió que aquestas carrosses causan al públic.

—Aném à Gracia, puji! —li deya 'l cotxero, fent petar alegrement les xurriacas é invitantla à pendre assiento en el seu vehícul.

Y la discreta barcelonina, donant al cotxe una mirada recelosa, va exclamar en un accent, barreja de desconfiança y admiració:

—Aixó va à Gracia?

Aixó! era l' únic calificatiu que 'l carruatje mereixia, aixó. Perque aquell armatost no era cotxe, ni tartana, ni carro, ni llaut. Era una inexplicable combinació de fusetas, ferros, trossos de lona y encerats, que ab una mica de bona voluntat podia servir per tot, menos per transportar personas.

En el crit de la assombrada dona s' hi veyan una pila d' idees.

—Aixó va à Gracia?... Es à dir, aixó es capás de recorre 'l trajecte que 'ns separa de la Travessera, sense descompondres en trenta mil bossíns? Tan à menos hem vingut que no 'ns queda per anar à Gracia altre medi que aquest? ¿Es possible que dintre de semblant galliner en ruïnas s' hi fiquin personas de bé que vulguin anar à Gracia?

Si l' arcalde primer no se 'n ha adonat, farà santa-ment prestant al assumpto l' atenció que 's mereix.

Cert qu' en temps de fam no hi ha pa dur y que à falta de tranvías, bons son els cotxes, sigui de la classe que 's vulga.

Pero tot té 'ls seus límits, senyor arcalde: fins la dura-za del pa, fins la tolerancia en materia de serveys pú-blics.

Posis à la plassa de Catalunya, à l' entrada del passeig à Gracia, à qualsevol dels improvisats punts de parada que las novas línies han escullit, y si no li cau à vosté la

cara à trossos al veure aquell mostruari de locomòvils, ja li asseguro jo que té unas tragaderas verdaderament fu-sionistas.

Bo es que la gent privada de tranvías, trobi elements que interinament els sustituixen; pero una cosa es treure al carrer cotxes acceptables y un' altra cosa posar en circulació vehículs prehistòrichs que ja s' han guanyat el retiro anys há y tenen el seu puesto perfectament in-dicat en el magatzém d' un drapayre.

MATÍAS BONAFÉ

A UN POLISSON

Salut, patibularia providència,
que vetllas per las classes directoras
y caus, ab tot el pes de ta estulticia
y tot l' ardor de ta salvatje fúria,
damunt de las espalldas dels que torban
la pau dels que manejan
la cosa pública.

La forma com insultas à tot vitxo
es la rahó suprema del qui mana;
ta ceguera brutal es la de un Themis
al servei de la gent sense vergonya;
y es el garrot que ab tal dalit manejas
puntal de tot un régime
de oligarquías.

—Ves qui havia de dirte, quan purgavas
tos delictes al fondo d' un presiri,
qu' ans d' anà al pal arribarías à ésser
la encarnació mes santa y mes augusta
d' aixó que 'n diuhen el sagrat principi
d' autoritat, els serios
que 'ns dirigeixen!

—Ves com podías créuret ser, pel Brusi
y demés orgues de la gent del ordre
que per nosaltres vetlla, garantía
sòlida y ferma de la moral pública,
tú qu' erats magatzém de tots els vicis
y que 't duyan à casa
sempre borratxo.

Pro aixís com sota d' una mala capa
pot amagarshi un bebedor de punta,
també al dessota d' una cara imbecil,
d' un aspecte salvatje y d' uns pochs modos
pot trobarse la Lley y la Justicia
del modo y la manera
com ara s' usan

Aixís, donchs, jo que sempre humil acato
lo que d' acatament sab ferse digne,
et dirigeixo el meu coral saludo
miro de quia d' ull la teva tranca,
escupo à terra ab fàstich
y llest m' escorro.

JEPH DE JESPUS

TEATROS

PRINCIPAL

Pel dimars 14 està anunciada l' aparició de una com-pañía francesa, composta de artistas del Odeon de Pa-

rís, entre ells Mme. Ester Morahé y M. M. Garbagí y Chataignié.

Obras que posarán en escena: *Les romanesques* de 'n Rostand, famós autor del *Cirano de Bergerac* y *La Parisienne* de Henry Becque.

Molt es de celebrar que 'ls artistas estrangers se recor din de nosaltres que tan necessitats estém de respirar ayres d' Europa.

LICEO

Ha tingut ff la temporada de Primavera, ab el compte

just de les trenta funcions á càrrec de la companyia Pasta-Reiter.

Las últimas que s' han donat no bastan á feros modificar ni un punt el judici que 'ns inspiraren las primeras: la Reiter es una artista discreta, de simpática presencia, que vesteix ab riquesa, y parla y 's mou ab facilitat; pero careix d' emoció: ni la sent ni sab encomenarla. Per altra part cultiva ab preferencia 'l repertori vell de 'n Sardou y en Dumas exposantse á comparacions que no solen resultarli favorables.

D' entre sos companys sobresurten en Dondini en sos papers de graciós y en Carini que 's distingeix mes en els genèrichs que no pas en els galans.

La major part de las obras han tingut un conjunt escelent y per això sols se podfan anar á veure. No en va els actors italians se distingeixen per son amor al estudi y per la conciencia ab qu' exerceixen la seva professió.

ROMEA

La pessa de 'n Blanch y Romaní *Los criollos del Ensanxé* va fer riure al públich que 'l dilluns omplíà 'l teatro.

TÍVOLI

La pau dels pobles, sarsuela en un acte y tres quadros escrita en vers pels Srs. Alberola y Blesa y posada en música pel mestre Pasqual, no està del tot malament oferint alguns tipos apuntats ab justesa; pero no arriba á interesar y en conjunt resulta inferior á altras moltes produccions del repertori valencià.

Dimars estreno de *El presilari*, original dels mateixos autors de *Les Barraques*.

Es aquest un drama que recorda en alguns punts el tema que dona orígen á *D. Álvaro ó la fuerza del sino*. Un que ha cumplert una condemna per delicte de sanch, davant del horror que li causa 'l tornar á presiri y otras voltas enternit pel dolor de la seva mare, s' ha de conte nir fins al veures insultat per un miserable que valguent se d' enganys li ha robat la xicoteta, logrant casarse ab ella. Durant tota l' obra no fá mes que comprimirse, fins que al últim l' escanya, quan el seu rival ha matat inpen-sadament á la dona qu' es la causá dels seus odis. Ja era hora. Perque aquest drama, casi sense acció, 's desenvolupa mudant la friolera de cinch decoracions, y ab un intercalat contínuo d' escenes secundàries que res tenen que veure ab l' acció del obra.

La música es ruidosa y molt donada als fortíssims y als calderons. Y naturalment, tractantse de calderons, una part del públich s' hi tira de cap.

NOVEDATS

L' aparició de 'n Frégoli y un teatro plé á curull son dos fets tan units com una causa y un efecte.

En Frégoli conserva la facilitat, la travessura, 'l bon humor que li permeten representar á la vegada uns sens ff de tipos, trasmudantse de trajo y de figura en un tan car y obrir d' ulls, cosa que sorpren y admira.

Y ho fá tot: declama y canta ab varietat de veus, inclús la de ventriloquo: tan aviat es home com dona, tan prompte jove com vell. Son traball xistós, agradable y entramaliat, deu serli penosíssim, ja que ell sol ompla tota la funció, tots els números del programa.

En sos viatges á París y á Viena, lluny de perdre ha guanyat en finura y destresa.

Al final exposa algunas projeccions cinematogràfiques personals, no sent las menos curiosas aquellas en qu' ensenya la manera com en un moment cambia de vestir y de tipo da-

ELS CRIDAYRES DE SEMPRE

rrera dels bastidors.

CATALUNYA

La sarsuela *Jaque á la reyna*, lletra de 'n Sinesi Delgado, música d' Eladi Montero fou estrenada dimars.

Fou ben rebuda.

N. N. N.

EL MODERNISME

AL AMICH,
EN F. CLIMENT
FERRER

Desde Pekin á san
[Boy;
de Constantinopla á
[Gracia;

del Polo Nort al Putxet,
y de Russia al Camp de l' Arpa,
avuy, tot es modernista...
per mes que ignoro la causa.

Si un home va pe'l carré
y porta llarga la barba,
'ls cabells á coll-y-be,
y va brut, y ple de llàntias;
en que 's vegi clarament
que al pobre home, li fan falta
cinch céntims per un llonguet,
no faltan may papa-natas
que 'l prénen per modernista,
sent tan sols un mort de gana.

Un francés, poso per cas,
d' aquests que adoban parayguas,
si 'l veuhem que fuma ab pipa
com ho fan molts fills de Fransa,
créguin: es un modernista.
Aixís ho diu la gent sàbia.

La dona que va pe'l mon
portant faldillas moradas,
y 'l pentinat aplacat,
que las orellas li tapa,
ja se sab, es modernista...
sense qu' ella potsé ho sàpiga.

Al pobre home tartamut,
quan enrahona, no falta
qui 'l pren per un modernista;
perque si te de dir, faba...
repeteix el fá y el bá,
cinch ó sis... ó set vegadas.

A aquell que porta 'ls cabells
per exemple, á la romana;
ó bé al que quan enrahona
ho sol fer ab molta paua,
ja se sab: en que no ho vulguin,
de modernistas me 'ls tatxan.

Uns dibuixos ab ninots
com els que fá 'l nen de casa,
que no mes conta cinch anys,
ó be un quadro plé de mangra
ab figures que no 's veuhem

RECEPTA INFALIBLE

—«En virtud de las facultades que me concede la ley.....»

si son homes, ó son canyas,
donchs... son obras modernistas;
com es modernista 'l drama
que no té sentit comú,
ni té argument... ni cap gracia.

L' autor qu' escriu: «lo cel gris...
les fiorettes esbleimades...
la fada... 'l llach caldejat...»
y está per molta camàndulas,
es un autor modernista,
per mes que 'ns dongui la *llauna*.

Un plat de badella ab pesols;
tripas, ó carn ab patatas;
si la carn es forta y dura
com la sola de sabata,
son plats també modernistas...
si son servits á la taula
del hostal dels «Quatre Gats.»

A mí, lo que m' encaparra
es, que quan fan putxinet-lis
ó sombras, festas gens raras,
que al comensá 'l passat sigle
ja's feyan en moltas casas,
la gent ne diu molt formal,
d' aquestas festas, *vetlladas*
modernistas, seit aixís,
que de tan *vellas*, ja cansan.

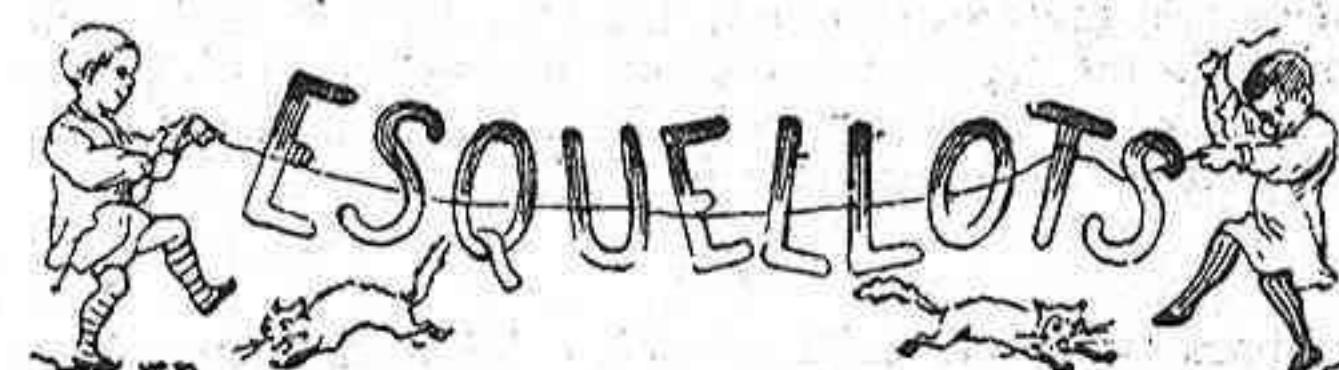
¿Volen sapiguer lo qu' és
el modernisme? La raspa
ahí me ho va dir prou clar
quan venia de la plassa:

—«Tres rals de carn; un de bróquil;
un de llet; dos de formatje;
deu céntims de modernistas...»
Al sentí aixó, vaig dir:—¡Y ara!
¿Qué son modernistas?

—¡Cèvas!—
la raspa va contestarme.

—Y té rahó. 'L modernisme,
es una cèva... ¡grillada!

LLUIS G. SALVADOR

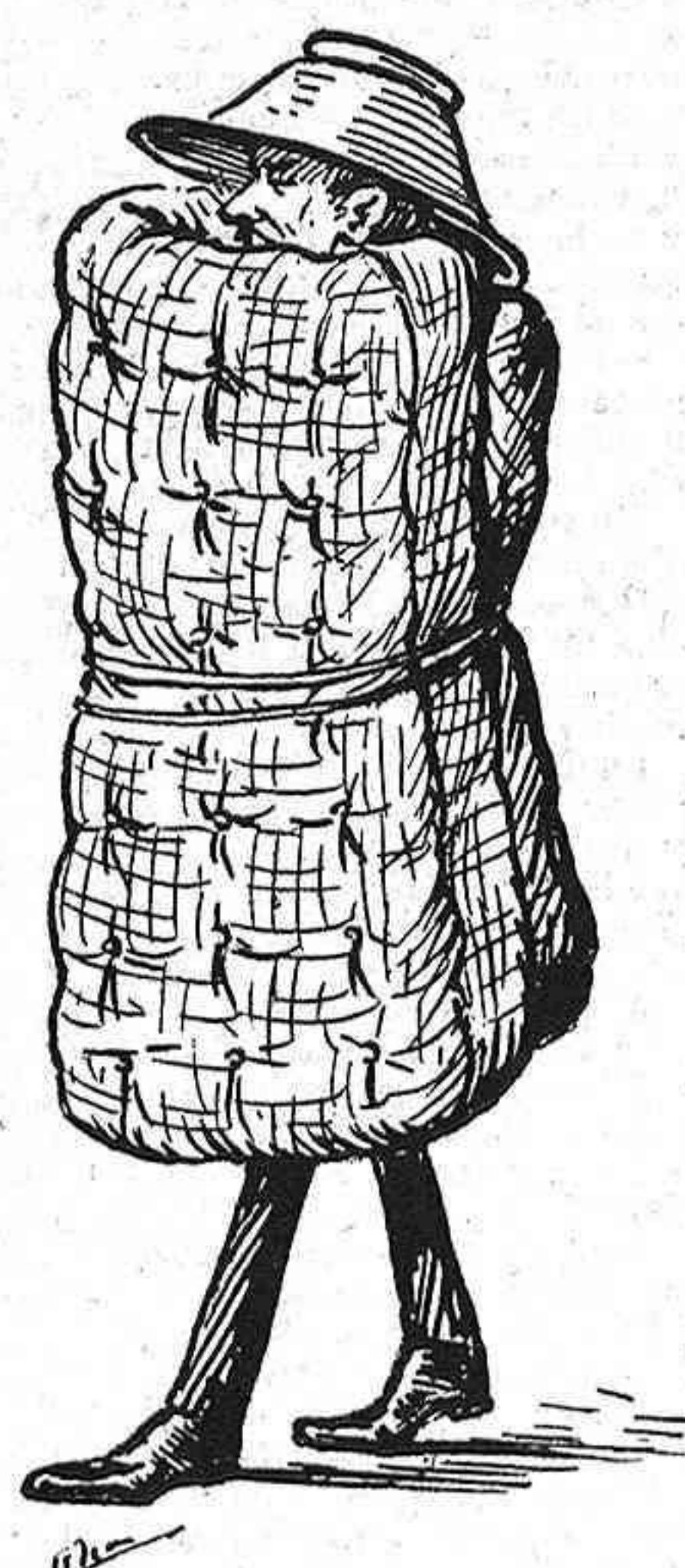
El vespre del dijous de la setmana passada ja teníam el número en màquina y no poguerem, per consegüent, ocuparnos del *meeting* catalanista que acabá com tothom sab, y que *La Perdiu* ha descrit ab gran luxo de detalls.

Una quarantena de pinxos ab un gat mort, alguns petricons de vi á la testa y dos duros á la butxaca, armats ademés de ganivets y revòlvers anaren á perturbarlo y se sortiren ab la séva... perque si ells eran uns quaranta, els assistents al meeting, segons datus de *La Perdiu* no eran mes que uns set mil... Y está clar ¿qué havia de succehir sino alló dels gallegos del qüento?

Els set mil anavan sols y 'ls quaranta... ab la pudó.

* * *
Els catalanistas si volen prosseguir sas companyas contra 'l caciquisme —y nosaltres desitjém de tot cor que las prosegueixin— haurán de fer l' aprenentatje de la vida pública, en aquest país clàssich del caciquisme y de la poca vergonya.

Si tenen, conforme asseguran, datus precisos y probatoris respecte als autors de la maldat comesa y als que van encalabrinarlos, ja estan anant als Tribunals sense reparar en sacrificis. A Espanya costa una mica d' obtenir justicia, pero si no s' hi plany l' esfors á la fi s' alcansa.

Vet'aquí 'l trajo millor
per passejar sense por.

RECURS HERÓICH

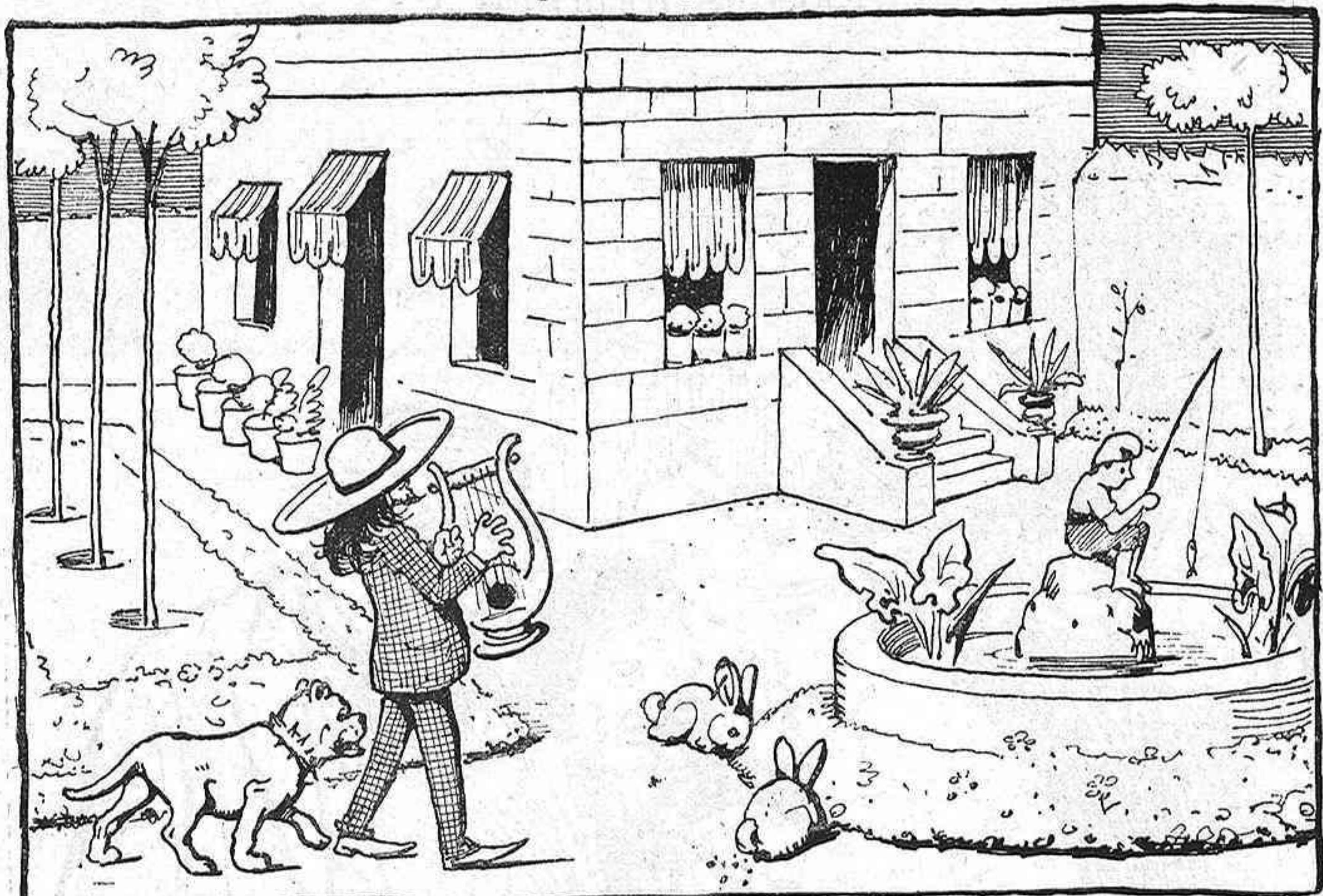

(Dibuix de MARIANO FOIX)

—«Saben ab què vaig anar á Sant Gervasi jo? Ab el carretó del magatzém.

HUELGA EN PERSPECTIVA

Segóns m' assegura persona ben informada, l' any vinent se declararán

Que se substituixi la FLOR NATURAL per una *Torreta à Sant Gervasi*.

Dimars vá efectuarse el meeting interromput ó com si diguessem el meeting de desagravis. Y á la porta hi havia una comissió encarregada de negar l' entrada á qui semblava que portés malas intencions.

Va ferse alló que 's fá en cert balls: «Las señoras á juicio de la comisión.»

Y l' acte vá anar com una seda.

Aixó sí, á fora del Buen Retiro de civils á caball, de civils á peu y de soldats de caballería no 'n vulguin mes. Posats á rengles, á lo menos se 'n haurían pogut formar quatre ó cinch dotzenas d' aucas.

Diumenge, després de la batuda policiaca, guardia-civilesca:

—¿Qué no veus quin pet de garrotadas y cops de sabre?—deya un transeunt fugitiu, Rambla amunt.

—¿Y ahont ha comensat?

—A la Plassa de la Pau.

—Vaya una pau més galdosa!

Un bon xicot al rebre una garrotada:

—Jochs Florals aixó?... Lo que son *jochs de ximples!*

A Figueras acaba de morir en Ramón Valls, antic y modest autor del Teatro catalá. Li dihém modest, perque, al revés de la casi totalitat dels seus companys, may s' havia fet anunciar com á director d' escena, ni en temps de 'n Pitarra que ho era qui 'n volía ser.

En Valls se resignava á desempenyar papers secundaris y se 'n solía sortir de alló mes bé.

Ja que vá traballar mentres pogué, despedimlo ab la fórmula de rúbrica: E. P. D.

L' altre dia á la Rambla varen donarme un pape-

ret vermell anunciant un cert medicament elaborat pels frares Maristas de Sant Andréu de Palomar.

Ells no serán apotecaris, pero aixó no 'ls priva d' elaborar medicaments. Y per cert que, segons el paperet, el que anuncian produheix grans resultats «en los casos de opresión del pecho con dificultad de respirar.»

Es á dir quan un té un frare á sobre.

Pero lo millor es no tenirli, ab lo qual s' estalvia 'l frare y 'l medicament.

Disbarats com la perturbació á mà armada de una reunio electoral, dat que en últim resultat, donan major forsa á las víctimas del atropello, son recursos de mal género que no poden sortir del mají de ningú.

Aqueixas cosas no 's pensan ab el cap: se pensan ab las *pantorrillas*.

Barcelona torna á estar infestada de mendicants. No 's pot donar un pás sense que un s' entrabani ab el consabut tipo que 'ns accompanya ab la mà extesa y cantant ab veu llastimera, pero de un tó llastimer mecánich la correspondent lletanía de miserias.

Per satisfacció dels catalanistes, cal consignar que la immensa majoría, per no dir la totalitat dels pidolaires, parlan el *dialecte castellá*.

Mentre esperém que 'l nou arcalde fá netejar la vía pública de aquesta molestosa plaga, bò serà emplear ab ells la frase que 'ls dedica un coneget méu per esquivar-se'ls:

—Vaya Vd. á ver á Sagasta, y que le dé un empleo.

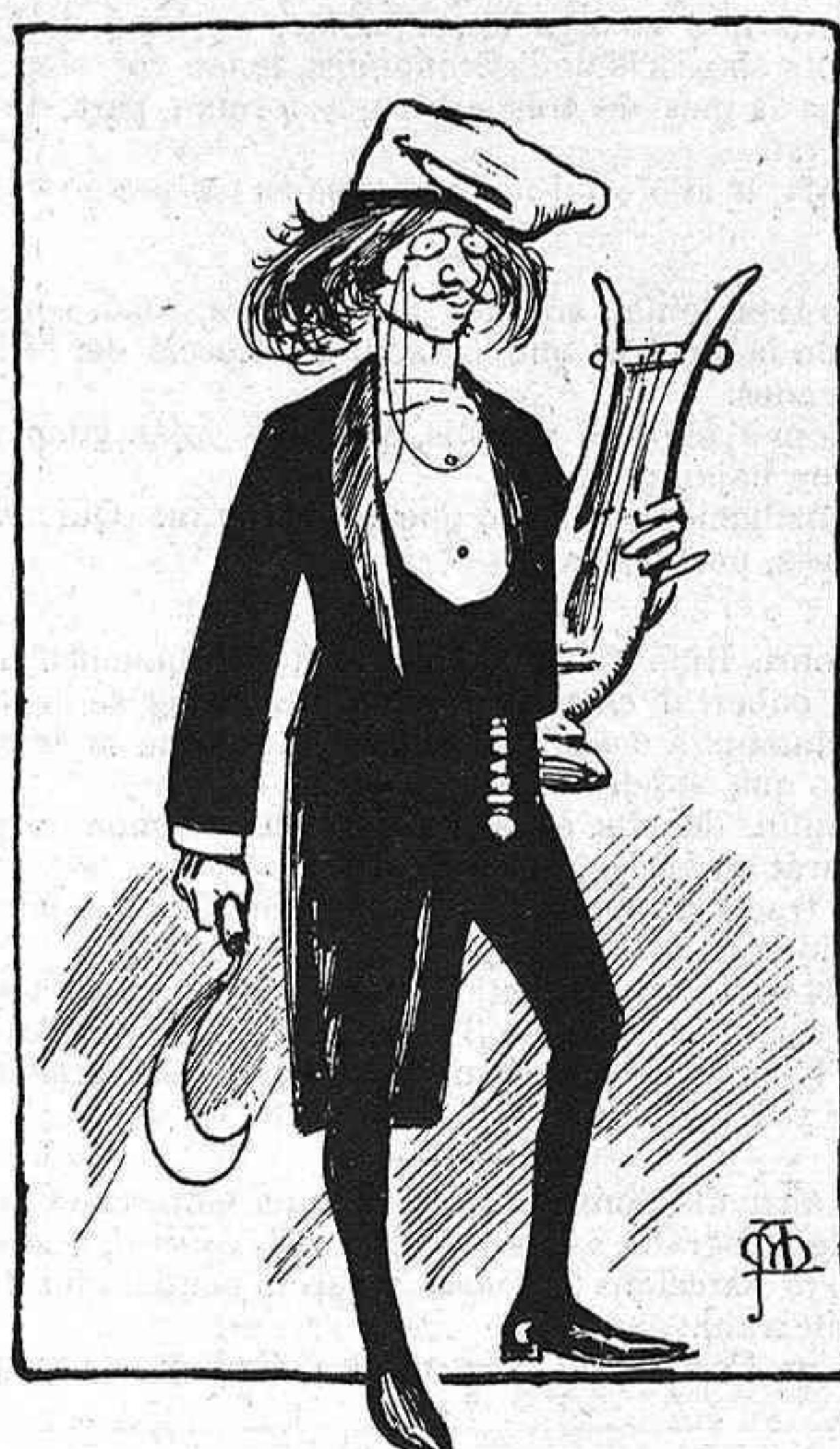
Unim la nostra veu humil á la súplica que 'l Círcul artístich vá dirigir al arcalde Sr. Amat, en el sentit de que no s' interrompi la celebració á Barcelona

(Dibuixos de APELES MESTRES)

en *huelga* els poetes floralistes. Heuse aquí lo que demanan:

L' ENGLANTINA—el premi de *patria*—per un abono d' un any á can Justin.

Y la VIOLA, per un *complet* de Segador de las festas.

de las Exposiciones de Bellas Arts y Industrias artísticas.

Sols els enemichs de la cultura pública poden abogar en contra de las mencionadas Exposiciones.

Corretjeixis, en tot cas, qualsevol abús que á la sombra de las mateixas puga haverse comés; pero no s' exclueixin si no 's vol que la metrópoli catalana, á mida que creixi en població, vaja convertintse no en una gran capital, sino en un poble gran.

Cert que si 's destina 'l Palau de Bellas Arts á Museo permanent, no podrá disposarse en lo sucesiu de aquest local pera la celebració de las Exposiciones periódicas; pero á falta de aquest pot utilisarse'n un altre.

Allá á la gran plassa del Parch, hi ha 'l titulat *Palau real* que s' está morint de riure. Uns deu anys fá que varen ser suspesas las obras de habilitació, á causa dels despilfarros escandalosos que s' hi cometían. Terminar las obras baix el peu de luxo ab que siguieren comensadas, implica un gasto enorme... y tot per tenir un Palau real inhabitable, si no 's vol que las institucions ananthi agafin una calapandria.

En cambi habilitar las galerías y departaments del edifici per exposició de obras artísticas es cosa que pot ferse ab ben escassos dispendis, donant á la construcció un empleo útil y digne de Barcelona.

Si sigués monárquich ho diría desseguida:

—Exposició per exposició, es preferible la de Bellas Arts, que la que correria la familia real el dia que tingués la mala idea de anarse á instalar en aquell edifici mal situat y insalubre.

Nostre bon amich Arthur Vinardell, havia de donar ans d'ahir dimecres una conferencia pública á la Sorbona de París, desarrollant el següent tema: «Víctor Balaguer; sa vida; sus obras.»

Es molt de aplaudir que mentres hi ha á Catalunya qui s' afanya per esborrar el bon recort del ilustre *Trovador de Montserrat*, hi haja qui treballi per enaltir la seva bona memoria en un dels centres intel·lectuals més importants de la gran metrópoli francesa.

Ja s' ha acabat la *huelga* dels picadors de toros, els quals cobrarán 55 durets per corrida .. y l' árnica per compte seu.

Pero 'ls espasas s' han compromés á no contractar als quatre ó cinch senyalats com á caps de motí, que son precisament els millors del gremi.

Y la proba es que no 's limitan á picar toros, puig ab aixó de la *huelga*, els que demostran estar més *picats* son els espasas que 's negan á contractarlos.

Ho diu *La Renaixensa*:

El regionalista Abadal y 'l carlí Sivatte varen ferse á palletas el districte de Vich.

¡Quín honor pel districte de las llangonissas!

Una frasse de 'n Pi y Margall:

«Jo en ma vida he vist un rey, ni 'ls de las cartas.»

Está vist que no 's pot fer cap á tot. Mentre els catalanistas fan traballs electorals y organisen meetings y cantan els *Segadors* á cada dos per tres, á la societat econòmica de Amichs del País perden la vo-

tació de compromissaris pera l' elecció de senadors.

Y diuhen per consolarse que aquesta es la última victoria que guanya l' caciquisme, en rahó de que no tots els socis de l' Económica tenen vot, sino 'ls que ja fa més de tres anys que forman part de la societat.

Vaja, es alló: «qui no 's consola es perque no vol.»

* *

No tots tenían vot, dos anys enrera, quan conseguiren la victoria que 'ls facilitá l' elecció del bisbe Morgades.

¿Cóm s' explica, donchs, que ahir vajan guanyar y avuy hajan perdut?

Senzillament, per alló que diu el refrán: «Qui molt abrassa, poch estreny.»

¡Pobre Rius y Taulet! Ja té l' monument alsat, pero cubert d' estoras: perque 'ls artistas se negan resoltament á descubrirlo fins y á tant que se 'ls pagaui lo que acreditan.

Tením, donchs, el cas extrany de un monument declarat en *huelga*, per falta de recursos.

Se tracta de 30,000 pessetas miserables que la comisió erectora no sab ja d' hont tréurelas.

¡Pobre Rius y Taulet! La calor se 'ns ne vé á sobre, y está vist que no 'l podrém desestorar, encare que 'l seu busto de mármol suhi de dos maneras: de calor y d' angunia.

L' altre dia donava *La Perdiu* una merescuda llisso de geografia á n' en Corton del *Liberal*, que va dir que Barcelona y Tolosa 's parlan per damunt del Mediterrani.

El Sr. Corton no ha respot, y aixó qu' en justa

correspondencia podia donar á *La Perdiu* una llissó de anatomía.

O sino llegeixin lo que deya 'l periódich catalanista en un dels seus articles:

«¡Que no 's tingui el desenfado y la franqueza de dir que las mans perfumadas del melifluo ministre s' hi han ficat fins al tormell en lo pudrimaner!»

De *tormell* las mans no 'n tenen: de *tormell* (en castellá tobillo) no 'n tenen més que 'ls peus.

O sino que ho digui 'l Doctor Robert, ell qu' es metje.

L' Ajuntament ha pres un acort consentint que las pobretas monjas de la Sagrada Familia de las Corts de Sarriá, 's menjin el carrer de Sant Adolfo, ab el mateix brillo que un melindro mullat ab xocolata.

¡Bon profit, y visca l' devallant de las monjetas de las Corts y l' rumbo dels administradors de la Pu-billa!

Un mestre á un seu alumno:

—¿Quins son els quatre elements?

L' alumno ab cantarella y com qui fa memoria:

—L' aygua... la terra... l' ayre...

Y al arribar al ayre 's queda boca-badat, sense atinar ab el foch.

El mestre:

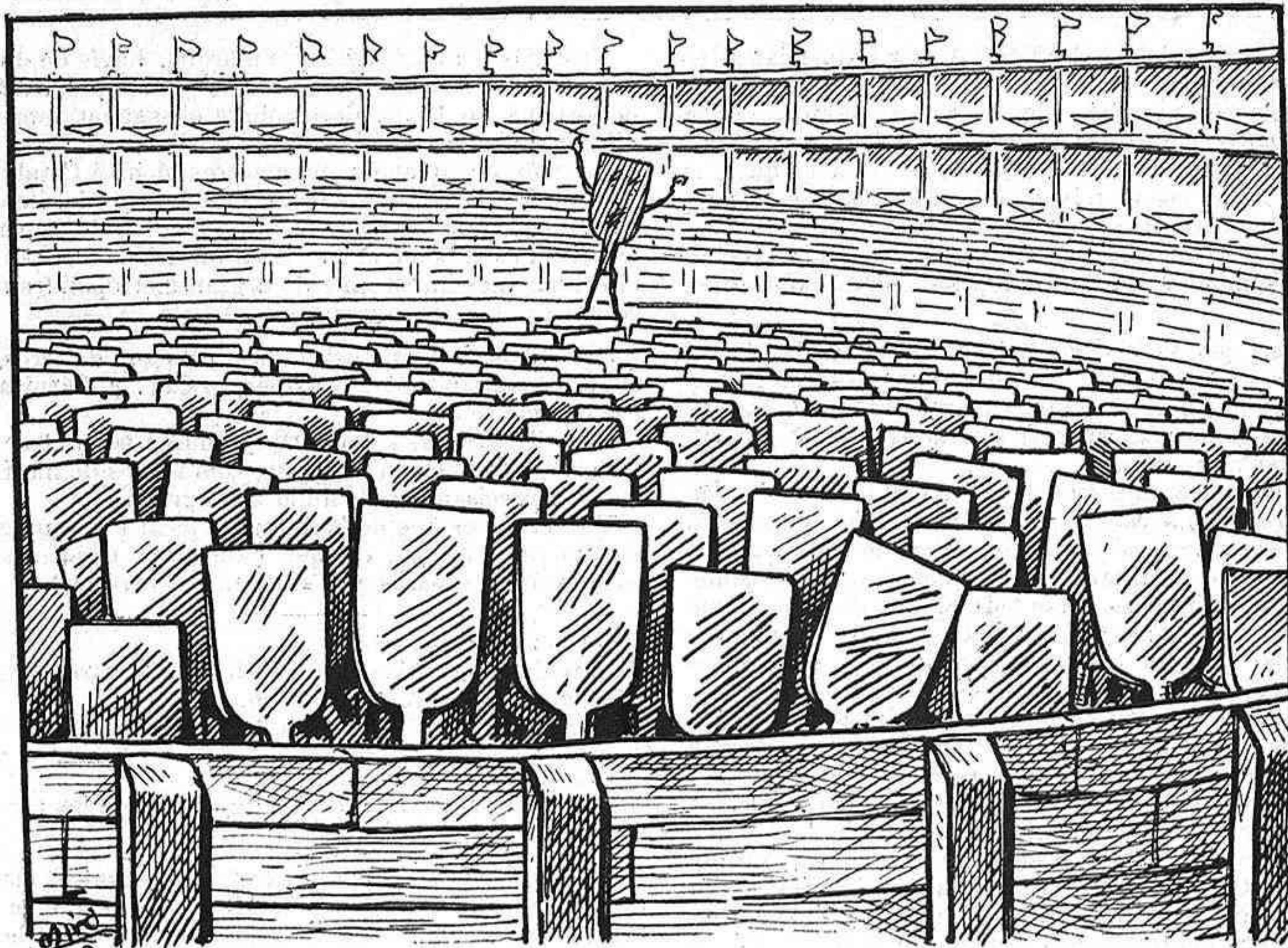
—Y l' quart? Pensa qu' es el que ocasiona tants accidents.

L' alumno:

—Ah, sí, ja hi caych: l' aygua, la terra, l' ayre y l' tranví de Sant Andreu.

HUELGA DE PICADORS

—¡Unimnos tots com un sol picador, y la victoria será nostra!

CANTARS BILINGÜES

*Al pié de tu sepultura
he de venirte á llorar,
si no trobo qui' m distregui
y no haig de perdre 'l jornal.*

M. R. LL.

*Al entrar al Campo Santo
me dijo una flor un dia:
¡Ep, xicot: per entrá aquí
s' ha de dir: «Ave Marfa!»*

A. SABATÉS Y MALLA

*Son tus labios sonrosados
cual dos trozos de coral,
y aixís no vull pas que 'm besis
que podrías ferme mal.*

A. SABATÉS MALLA

*A la puerta de tu casa
me puse á considerar
si arribarás á ser méva
ó serás de un capellá.*

INOREG

*Tú eres mi primer amor,
tu me enseñaste á querer,
y quan jo ja t' estimava,
llavors vas plantarme en sech.*

*Diez años después de muerto
y de gusanos comido,
del cop de puny de ta mare
tindré inflat tot el llombrigo.*

UN A. VENDRELLENCH

XARADAS

*Prima-quart tan tres-segona
la Quarta-tercera-dos,
qu' ella ha estat l' única dona
per la qual jo só fet l' os.*

*Més si be m' escarrassava
en ferli tot lo sant dia,
tant si tronava y llampava
com si nevava y plovia,
ella desdenyosa y cruel
no feya may cas de mí,
fins que per rompre son gel
un recurs se 'm va acudí!*

*Tinch present com si fos ara
que tenint jo sol quinze anys,
vaig aná un jorn á sa mare
á explicarli mos afanys.*

*Y així vaig dirli á la vella
tot entregantli una carta
perqué la dongués á n' ella:
«Tant me prima-dos-tres-quarta
sa filla, que si mal grat
lo molt que mon cor l' adora,
ne surto carbassejat
per ma sort negra y traydora,
soch capás, (per més que 'l dirho
no fassi guerrero ni... home)
d' anarme á clavar un tiro...
encar que siga per broma.*

*Jo ja sé qu' está total
d' un jove que 's creu ser curro,
pro mirí si es animal
¡que al café sempre fa 'l burro!*

EL /TOT HOM Á VOTAR/ DELS CATALANISTAS

Un diálech rápit:
—¡Que bestia soch!
—Te molta rahó.
—Vosté es un insolent.
—Pero si vosté mateix acaba de confessarho.
—Es que jo ho deya sense pensarho.
—Donchs jo ho pensava sense dirho.

L' extrém de la gracia y de la bona sombra per
un cassador: ¿saben quín' es?

Dir un xiste y reventárseli de riure l' escopeta.

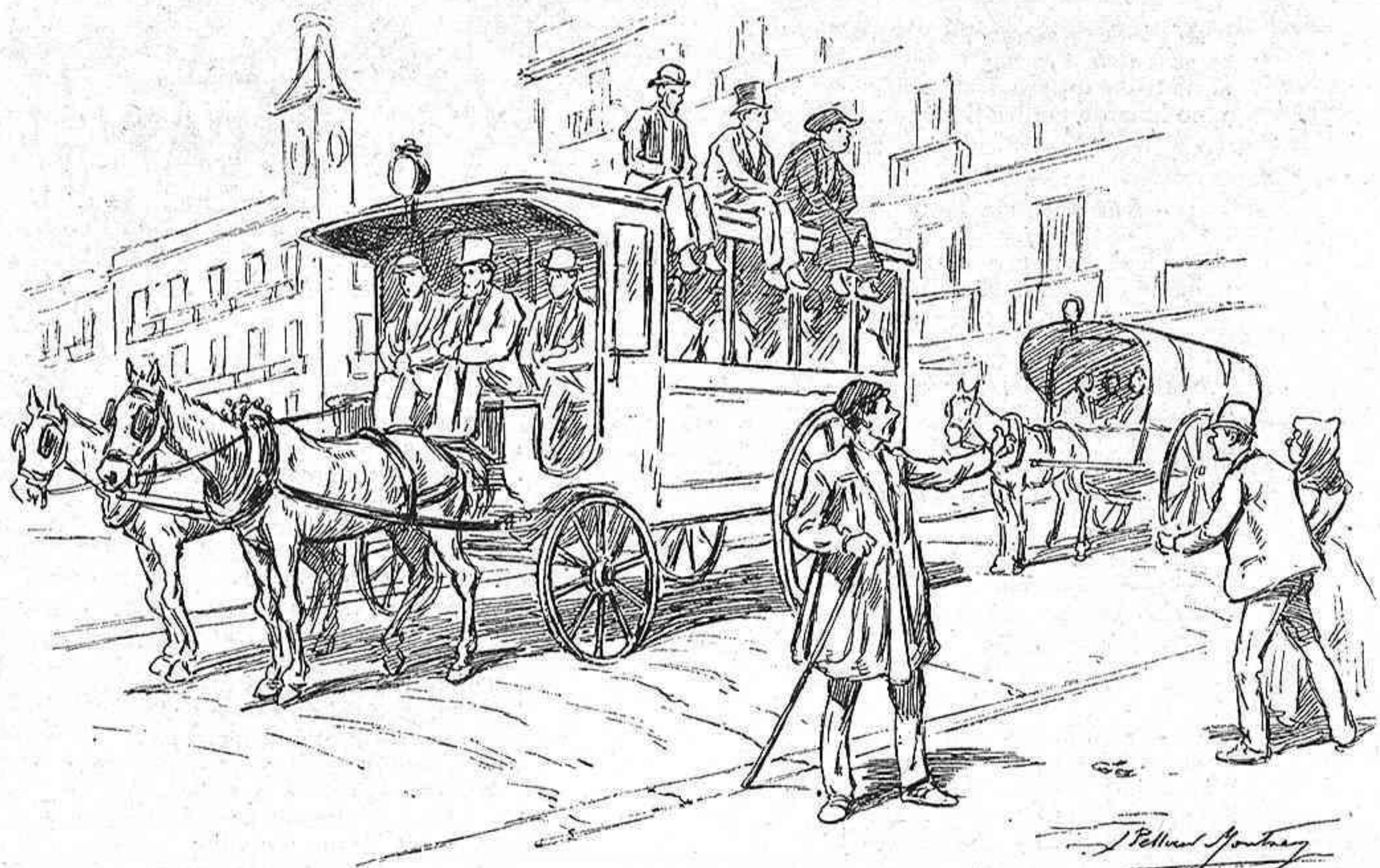
A LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—Sol-te-ra.
- 2.ª ANAGRAMA.—Mina—Iman.
- 3.ª TRENCÀ-CLOSCAS.—La perruca de la sogra.
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Mollerusa.
- 5.ª GEROGLÍFICH.—Tan per dalt com per baix.

—No hi havia anat may, perque encare no sabia ben
bé què era això del sufragi; pero ara sí que ho sé. Vinch
del carrer del Pí, y allí m' ho han explicat tot... y m'
han pres el número.

COM AL ANY 60

J. Pellerol Montany

—¡A Gracia, á Gracia, señores! ¡Encare n' hi caben tres!

Y si s' hi arriba á casar
¡si n' hi *quint-quart* de disgustos!
puig li puch assegurar
qu' es dels joves mes adustos.

Tant que pot succehir molt bé
per la cosa més senzilla
que plantí á n' ella al carré.

Si vosté estima á sa filla,
com l' estima un servidó,
ino voldrá de cap manera
que dongui sa estimació
á un home ab instints de fera!»

L' avia no 'm vá contestá;
alsá los ulls vers al cel;
en un gran plor esclatá
ly d' eix modo vaig lográ
veure colmat mon anhel!

Puig des llavors ¡qui ho diría!
la *Quarta-tercera dos*
m' ha posat tal simpatía,
qu' en lloch de jo ferli l' os
ella me 'l fa tot lo dia!

No fou pas la relació
que jo vaig fer á la vella
qui va lográ eix cambi, no;
fou la carta, perqué en ella
vaig posarhi un bitllet bo...
¡com el qu' insertá LA ESQUELLA!

F. CARRERAS P.

II

Consonant es la primera,
la segona musical,
es edifici *hu-tercera*
y es per vestir la total.

A. RIBAS LL.

ANAGRAMA

Diu que *total* en Ribot
ha tornat d' estudiar
mes d' aixó m' haig de burlar
puig no coneix una tot.

JULIÀ LLAUNÉ

TRENCA-CLOSCAS

G. VIA DE MATALASE

SILS

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo
títol de una comèdia catalana.

J. MONTABLIZ

TERS DE SÍLABAS

Llegir las sílabas vertical y horizontalment: 1.ª ratlla:
Art.—2.ª Ilusió dels poetas.—3.ª Aucell de gavia.

UN COMPANY DE LA GOMA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9	—Poble valenciá.
5 6 7 9 8 4 3 6	—Nom de dona.
8 8 2 7 9 3 6	—Poble catalá.
8 2 9 3 9 7	—Nom de dona.
4 7 2 3 2	—> > >
8 6 7 6	—Un teatro.
3 9 2	—Patriarca hebreu.
7 2	—Nota musical.
6	—Vocal.

NOY DE LAS MOSTRAS

GEROGLÍFICH

L I L I

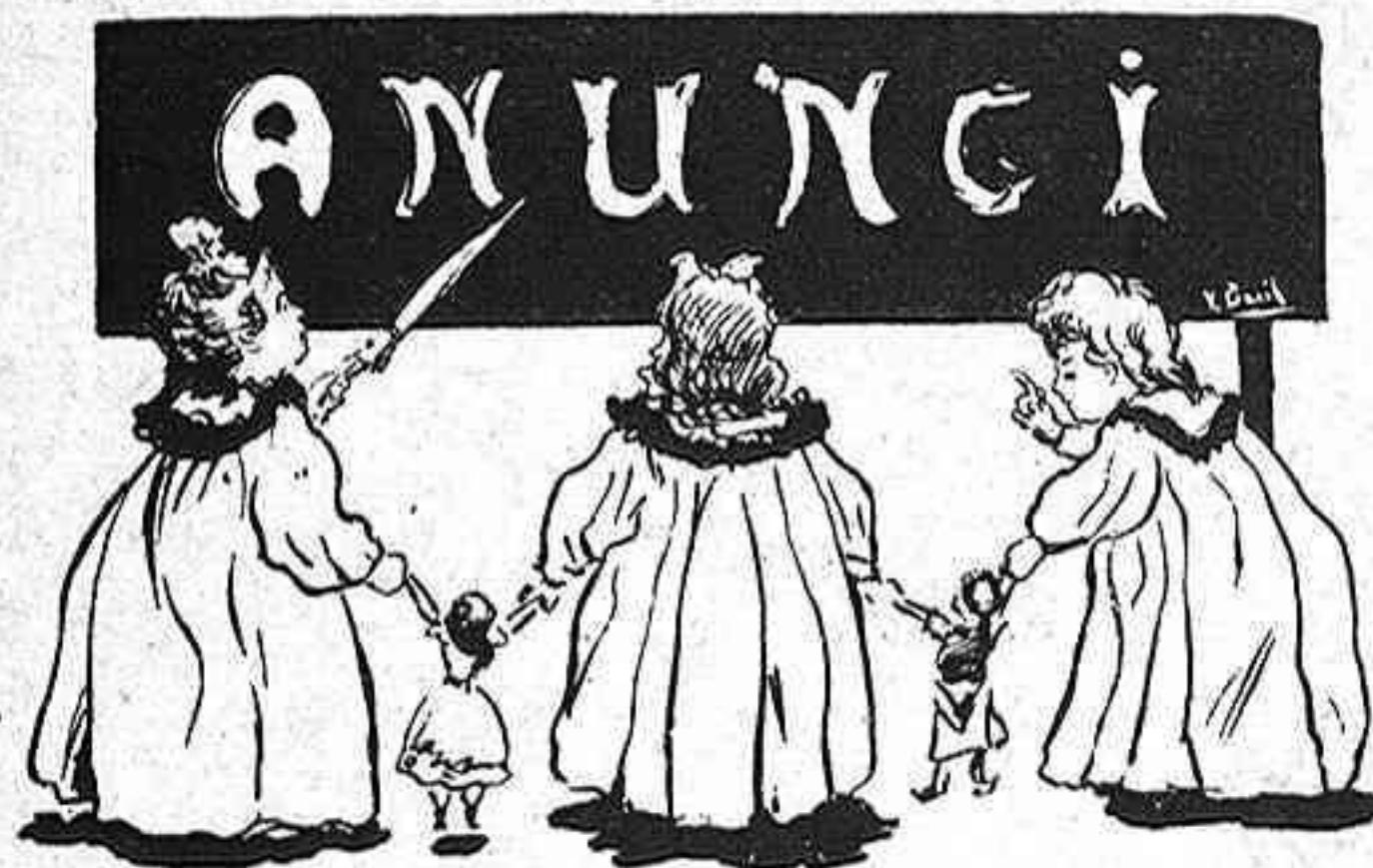
C I

Q. K. FREDA

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

Imprenta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8.
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

Antoni López; editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

COLECCIÓN DIAMANTE (EDICIÓN LÓPEZ)

Obras de los más notables escritores

NACIONALES Y EXTRANJEROS

publicadas en tomos de unas 200 páginas en 8.º menor, con elegantes cubiertas en color, distintas para cada tomo.

Precio de cada tomo, DOS reales

Tomos publicados

1. R. de Campoamor. Doloras, 1. ^a serie.	39. J. de Burgos. Cuentos, cantares y chascarrillos.
2. Doloras, 2. ^a serie.	40. E. Pardo Bazán. Vida contemporánea.
3. Humoradas y cantares.	41. } Jacinto Labaila. Novelas íntimas.
4. Pequeños poemas, 1. ^a serie.	42. } Fr. Sarasate de Mena. Cuentos vascongados.
5. Pequeños poemas, 2. ^a serie.	43. F. Pi y Margall. Diálogos y Artículos.
6. Pequeños poemas, 3. ^a serie.	44. Charles de Bernard. La caza de los amantes.
7. Colón, poema.	45. Eugenio Sué. La Condesa de Lagarde.
8. Drama Universal, poema, primer tomo.	46. Rafael Altamira. Novelitas y cuentos.
9. Drama Universal, poema, segundo tomo.	47. J. López Valdemoro. La niña Araceli.
10. El Licenciado Torralba.	48. Rodrigo Soriano. Por esos mundos...
11. Poesías y Fábulas, 1. ^a serie.	49. Luis Taboada. Perfiles cómicos.
12. Poesías y Fábulas, 2. ^a serie.	50. B. Pérez Galdós. La casa de Shakespeare.
13. E. Pérez Escrich. Fortuna.	51. J. Ortega Munilla. Fifina.
14. A. Lasso de la Vega. Rayos de luz.	52. F. Salazar. Algo de todo.
15. Federico Urrecha. Siguiendo al muerto.	53. Mariano de Cavia. Cuentos en guerrilla.
16. A. Pérez Nieve. Los humildes.	54. Felipe Pérez y González. Peccata minuta.
17. Salvador Rueda. El gusano de luz.	55. Francisco Alcántara. Córdoba.
18. Sinesio Delgado. Lluvia menuda.	56. Joaquín Dicenta. Cosas mías.
19. Carlos Frontaura. Gente de Madrid.	57. J. López Silva. De rompe y rasga.
20. Miguel Melgosa. Un viaje á los infiernos.	58. Antonio Zozaya. Instantáneas.
21. A. Sánchez Pérez. Botones de muestra.	59. José Zahonero. Cuentecillos al aire.
22. J. M. Matheu. ¡Rataplán!	60. Luis Taboada. Colección de tipos.
23. Teodoro Guerrero. Gritos del alma.	61. Beaumarchais. El Barbero de Sevilla.
24. Tomás Luceño. Romances y otros excesos.	62. Angel R. Chaves. Cuentos de varias épocas.
25. L. Ruiz Contreras. Palabras y plumas.	63. Alfonso Karr. Buscar tres pies al gato.
26. Ricardo Sepúlveda. Sol y Sombra.	64. Francisco Pi y Arsuaga. El Cid Campeador.
27. J. López Silva. Migajas.	65. Vital Aza. Pamplinas.
28. F. Pi y Margall. Trabajos cortos.	66. Antonio Peña y Goñi. Rio revuelto.
29. E. Pardo Bazán. Arco iris, cuentos.	67. Enrique Gómez Carrillo. Tristes idilios.
30. E. Rodríguez Solís. La mujer, el hombre y el amor.	68. Nicolás Estébanez. Calandracas.
31. M. Matoses (Corzuelo). ¡Aleluyas finas!	69. V. Blasco Ibáñez. A la sombra de la higuera.
32. E. Pardo Bazán. Por la España pintoresca (viajes).	70. A. Dumas hijo. La Dama de las Camelias.
33. } A. Flores. Doce españoles de brocha gorda.	71. Joaquín M. Bartrina. Versos y prosa.
34. } José Estremera. Fábulas.	72. Francisco Barado. En la brecha.
35. E. Pardo Bazán. Novelas cortas.	73. Luis Taboada. Notas alegres.
36. E. Fernández Vaamonde. Cuentos amorosos.	74. Xavier de Montepin. La señorita Tormenta.
37. E. Pardo Bazán. Hombres y mujeres de antaño.	75. Antonio Zozaya. De carne y hueso.

3.ª edició

POEMAS DE MAR
PER
APELES MESTRES

Preu 2 pessetas.

NUEVA

ULLY ARJONA
POR ALFONSO DANVILA
NOVELA
Un tomo en 8.º, Ptas. 3⁵⁰.

Francisco Pi y Arsuaga

EL PROCESO
DE
CRISTO

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

NUEVA

PLUTARQUILLO
POR
VITAL AZA
Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

G. Sergi

LA DECADENCIA
DE LAS NACIONES LATINAS

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

ÁRBOLES FRUTALES

TRATADO COMPLETO

POR

VÍCTOR MIRANDA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

PRÓXIMAMENTE

La Barricada

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extavios, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponents de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

LA SEGURETAT Á BARCELONA

—Bueno, ara tingui: aquí van deu céntims per si vol tornarse'n á casa... en tranvía.